

Clymblaid Sul y Hinsawdd yn galw am arweinyddiaeth foesol gan Lywodraeth y DU yn sgîl COP26.

Er y daethpwyd i rai cytundebau i'w croesawu yn Glasgow yn COP26, roedd canlyniadau'r gynhadledd ar y cyfan islaw'r hyn oedd ei angen i gadw cynhesu byd-eang yn is na 1.5 gradd.

Mae clymblaid Sul y Hinsawdd yn annog Llywodraeth y DU i ddangos arweinyddiaeth foesol ac i gymryd camau mwy beiddgar gartref am yr argyfwng hinsawdd yn dilyn COP26. Gyda'r tebygrwydd y gofynnir i wledydd wella eu haddewidion i dorri allyriadau nwyon tŷ gwydr o fewn blwyddyn - yn lle aros am bum mlynedd arall - mae'n fater brys bod gwledydd cyfoethog yn cynyddu eu gweithredoedd domestig cyn hynny i fod mewn sefyllfa i ymrwymo'n fwy yn rhyngwladol .

Mae Sul yr Hinsawdd yn glymblaid eang o enwadau a mudiadau Cristnogol a weithredodd gyda'i gilydd i ysgogi eglwysi yn y cyfnod yn arwain at COP26 ac mae'n cynrychioli miloedd o eglwysi ledled Prydain ac Iwerddon. Mae'r glymblaid yn annog eglwysi i ddal ati gyda'u hymrwymadau i weithredu amgylcheddol, ac i barhau i roi pwysau ar Lywodraeth y DU i gyflawni ei chyfrifoldebau i'r hinsawdd.

Eglura Andy Atkins, Cadeirydd Sul yr Hinsawdd a Phrif Swyddog Gweithredol A Rocha UK: *“Mae'n hanfodol ein bod yn gweld COP26 nid fel diwedd ymdrechion byd-eang i osgoi trychineb hinsawdd, ond fel cam ar hyd y ffordd, gyda llawer mwy eto i'w wneud . Mae gan eglwysi lawer i'w gynnig i fynd i'r afael â'r her hon, a rhaid inni ddefnyddio ein holl adnoddau - adeiladau, tir, dylanwad lleol a llais genedlaethol - i ymateb. Gyda'n gilydd, mae eglwysi sy'n cymryd rhan yn Sul yr Hinsawdd wedi cyflawni llawer, ond rydyn ni ond megis dechrau.”*

Mae cynnal COP26 yn y DU wedi bod yn gatalydd i eglwysi ledled Prydain ac Iwerddon ymwneud â gweithredu am yr hinsawdd gyda mwy na 2,200 o eglwysi yn cynnal oedfaon yn canolbwyntio ar yr hinsawdd, yn ymrwymo i weithredu'n ymarferol yn eu cymunedau lleol, ac yn codi llais ar faterion hinsawdd dros y flwyddyn ddiwethaf. I lawer o gynulleidfaoedd, Sul yr Hinsawdd oedd y tro cyntaf iddynt weithredu ar yr argyfwng hinsawdd. Yn COP26, cynhaliodd Sul yr Hinsawdd stondin yn y parth gwyrdd, gan arddangos yr ymrwymadau hyn a wnaed gan eglwysi yn ystod yr ymgyrch.

Dywedodd Hannah Brown, Swyddog Ymgysylltu ag Ymgyrchoedd ac Eglwysi yn y Tîm Materion Cyhoeddus ar y Cyd: *“Rydyn ni'n gwybod na fydd y daith o'n blaenau yn hawdd wrth i ni symud at sero-net ar draws y byd. Rydym yn diolch bod cymunedau eglwysig ledled Prydain ac Iwerddon wedi bod yn rhan o alluogi etifeddiaeth COP26 i fod yn fwy na thrafod cytundeb, ond hefyd wedi trawsnewid eglwysi llawr gwlad o ran gweithredu am yr hinsawdd.”*

Meddai'r Parchedig Judith Morris, Ysgrifennydd Cyffredinol Undeb Bedyddwyr Cymru *“Rydyn ni'n diolch o galon am yr hyn a gyflawnwyd dros y pythefnos diwethaf yn COP 26: am gytundebau newydd ac am y ffyrdd y mae cymaint o'r cymunedau*

ffydd wedi ymuno â'i gilydd i greu momentwm mor gadarnhaol er gofalu am ein planed a'i dyfodol. Gweddïwn y bydd pob cytundeb - a mwy - yn cael ei anrhydeddu, gan gydnabod fod sicrhau yfory da yn golygu parhau â'n gwaith heddiw heb oedi."

Dywedodd Richard Murray, cadeirydd Eco-Gynulleidfa yr Alban "Mae Sul yr Hinsawdd yn dangos bod eglwysi yn mynd i'r afael â'r argyfwng hinsawdd ar frys, gan arwain trwy esiampl, gyda Christnogion yn cael eu cymell a'u cefnogi fwyfwy i ofalu am a gweithredu dros greadigaeth Duw. Roedd eglwysi'r Alban yn falch iawn o groesawu'r byd i COP26. Er i ni alw ar arweinwyr i gyflawni mwy trwy Gytundeb Hinsawdd Glasgow, gall pob un ohonom barhau i geisio trawsnewid gartref a chefnogi cyfiawnder hinsawdd yn fyd-eang. Mae ymrwymadau sero net gan eglwysi lleol ac enwadau cenedlaethol yn sicrhau bod yn rhaid i ni i gyd gymryd camau ymarferol nawr. "

Meddai'r Parchedig Andrew Orr, Eglwys Iwerddon a chadeirydd Eco-Gynulleidfa Iwerddon "Mae eglwysi ledled Gogledd Iwerddon wedi ymateb yn wirioneddol i fenter Sul yr Hinsawdd, ond yn dilyn COP26 mae llawer mwy i'w wneud. Rydyn ni'n gobeithio ac yn gweddïo y bydd eglwysi ledled ynys Iwerddon yn gweld hyn fel man cychwyn i barhau i weithio dros gyfiawnder hinsawdd, trwy addoli, trwy weithredu ymarferol, a galw ar y rhai yn ein llywodraethau i wneud y penderfyniadau dewrder sydd eu hangen arnom i gadw cynhesu islaw 1.5C. "

- DIWEDD -

Am ddelweddau a chyfweiliadau â llefarwyr, cysylltwch â:

Tamsin Morris, Swyddog y Wasg, Cynghrair Sul y Hinsawdd ar 020 857 45935 est: 9006 neu 07931 961557 neu e-bost: tamsin.morris@arocha.org

Cameron Conant, Cyfathrebu, Ymgyrch Noah: cameronconant@gmail.com

Nodiadau i Olygyddion: Mae Llefarwyr ar gael i'w cyfweld yng Nghymru, Lloegr, Gogledd Iwerddon a'r Alban yn cynnwys:

- Andy Atkins, Cadeirydd Sul yr Hinsawdd a Phrif Swyddog Gweithredol A Rocha UK
- Stephen Curran, Rheolwr Eco Cong Cong yr Alban, Pwyllgor Llywio Dydd Sul yr Hinsawdd
- Y Parchedig Judith Morris, Ysgrifennydd Cyffredinol Undeb Bedyddwyr Cymru
- Y Parchedig Andrew Orr, Eglwyscynrychiolydd Iwerddon a chadeirydd Eco-Gynulliad Iwerddon
- Shermara Fletcher, Prif Swyddog Cysylltiadau Pentecostaidd, Carismatig ac Amlddiwylliannol, Eglwysi Gyda'n Gilydd yn Lloegr

1) Menter Sul yr Hinsawdd, a drefnir gan Eglwysi ynghyd ym Mhrydain ac Iwerddon (CTBI) yw menter Gristnogol ehangaf y DU ar newid hinsawdd yn y cyfnod yn arwain at COP26. Sul yr Hinsawdd oedd y glymblaid Gristnogol ehangaf ar gyfer gweithredu ar newid hinsawdd.

Mae gan Sul yr Hinsawdd gefnogaeth ffurfiol gan CAFOD, Cymorth Cristnogol, Tearfund, Byddin yr Iachawdwriaeth, A Rocha UK, Operation Noah, Stiwardiaid Hinsawdd, Eco-Gynulleidfa yr Alban, Eco-Gynulleidfa Iwerddon, Green Christian, Eglwys Loegr, Cynhadledd Esgobion Catholig Cymru a Lloegr,

yr Eglwys Fethodistaidd, Undeb Bedyddwyr Prydain Fawr, Undeb Bedyddwyr Cymru, yr Eglwys Ddiwygiedig Unedig, Eglwys yr Alban, Cytûn, Undeb yr Annibynwyr Cymraeg, Yr Eglwys yng Nghymru, World Vision, John Ray Initiative, USPG, Tîm Materion Cyhoeddus ar y Cyd, Christian Concern for One World, Eglwys yr Iwerddon, Rhwydwaith Hinsawdd Ieuencid Cristnogol.

Ysgogodd y fenter Sul yr Hinsawdd gannoedd yn fwy o eglwysi i ymuno ag un o bedwar cynllun gwyrddio'r eglwys a oedd yn bodoli eisoes (gweler isod), gan fynd â chyfanswm yr eglwysi a gymerodd ran heibio'r 5,000 yn yr wythnos cyn COP26. Mae o leiaf 747 o gynrychiolwyr eglwysi lleol wedi llofnodi'r Datganiad Amser Nawr yw'r Amser (gan ymuno â chyfanswm o 192,230 o lofnodwyr o bob rhan o'r cyhoedd). Mae hyn yn galw ar Lywodraeth y DU, yn eu rôl fel cadeirydd COP26, i fod yn llawer mwy uchelgeisiol wrth geisio torri allyriadau byd-eang yn gyflymach ac yn ddyfnach, darparu cyllid a addawyd ers tro i helpu gwledydd tlotach i addasu i anhrefn hinsawdd, ac adferiad economaidd gwyrdd wedi Covid.

2) Cynlluniau Gwyrddio'r Eglwysi

Mae'r 'Cynlluniau Gwyrddio' yn rhaglenni ar sail gwobrau sy'n arfogi eglwysi i weithredu ar yr amgylchedd, yn eu heglwys a'u cymuned leol. Fe'u hanogir i wneud hynny trwy addoli ac addysgu, lleihau allyriadau carbon, tir a ffyrdd o fyw unigol, a chodi llais am yr hinsawdd.

Mae tri phrif gynllun annibynnol yn y DU i helpu eglwysi ar lawr gwlad i fynd i'r afael â newid hinsawdd, colli bioamrywiaeth a materion amgylcheddol dybryd eraill. Maent yn cydweithio'n agos. Mae 9,248 o eglwysi yn y DU bellach wedi'u cofrestru gydag un cynllun neu'r llall.

Eco Church, sy'n cael ei redeg gan A Rocha UK, ar gyfer eglwysi yng Nghymru a Lloegr - <https://ecochurch.arochoa.org.uk>

Mae **Eco-Gynulleidfa'r Alban** yn elusen amgylcheddol eciwmenaidd sy'n cefnogi eglwysi lleol ledled yr Alban i ofalu a gweithredu dros gread Duw, gan leihau eu heffaith ar newid hinsawdd a byw'n gynaliadwy - <https://w.ecocongregationscotland.org>

Mae **Eco-Gynulleidfa Iwerddon** yn brosiect gan y Fforwm Eglwys mewn Cymdeithas, pwyllgor sefydlog o fewn Cyfarfod Rhyng-Eglwysig Iwerddon, sy'n annog eglwysi o bob enwad ledled Iwerddon i ymagweddu'n ecolegol - <https://www.ecocongregationireland.com/>

Live Simply yw cynllun gwobrwyo amgylcheddol yr Eglwys Gatholig yng Nghymru a Lloegr - <https://cafod.org.uk/Campaign/Livesimply-award>

3) **Datganiad Nawr yw'r Amser** - wedi'i drefnu gan y Glymblaid yr Hinsawdd, y mae mwyafrif aelodau Menter Sul yr Hinsawdd hefyd yn aelodau ohono. <https://thetimeisnow.uk>